

Ο «ΠΡΑΣΙΝΟΣ» ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ (Ιούλιος 2006)

Συγγραφέας: Ηλίας Μοσκώφ

Πολλοί πνευματικοί ταγοί του δημοσίου βίου ομφαλοσκοπούν και βαυκαλίζονται ότι επιδιώκουν να είναι χρήσιμοι για τον τόπο. Ορισμένοι είναι όντως ευπατρίδες και εμφορούνται από καλές προθέσεις. Νοηματοδοτούν τη ζωή και το έργο τους μέσα από μια γνήσια πατριωτική νοσταλγία για την Ελλάδα των ονείρων τους. Το υπέρμετρο πάθος τους, ωστόσο, τους καθιστά επιρρεπείς στις εγκόσμιες αμαρτίες του ναρκισσισμού και της φιλαυτίας. Υπερασπίζονται μια πνευματική εγρήγορση προς εσωτερική κατανάλωση που αυτοεπιβεβαιώνει την ανάγκη ισοβιότητάς τους και εθελοτυφλεί απέναντι στις ευκαιρίες που επιφυλάσσει για τη χώρα μας η αναπόδραστη ενσωμάτωσή της στο διεθνές περιβάλλον. Τελικά, αδυνατούν να εμπνεύσουν στον πλησίον τις πολύτιμες βιωματικές αξίες της παράδοσης, που είναι η καταλλαγή, το «αγαπάτε αλλήλους», η κοινοτική αλληλεγγύη, το μέτρο και η αρμονία στην οντολογική σχέση ανθρώπου και περιβάλλοντος.

Είναι αισθητή η απουσία ενός σύγχρονου πνευματικού οράματος για τον τόπο, που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες του παρόντος και στις προκλήσεις του μέλλοντος. Ενός οράματος που θα συμβάλλει στην αυτοπεποίθηση μας, διευκολύνοντας την επιβίωση του Ελληνισμού στο παγκόσμιο περιβάλλον. Το μετέωρο βήμα της ελληνικής πολιτικής κουλτούρας παραπαίει ανάμεσα στην ανασφάλεια, στην αποξένωση, στην κατάχρηση του φυσικού περιβάλλοντος και τον καταναλωτισμό. Υποτίθεται ότι στόχος είναι η πνευματική μας θωράκιση εναντίον της επέλασης της παγκοσμιοποίησης που ισοπεδώνει την ανθρώπινη υπόσταση.

Στην πραγματικότητα όμως συχνά οι δυνάμεις της παράδοσης καταντούν μέρος του προβλήματος, παρέχοντας ιδεολογικο-πνευματικό άλλοθι σε κίνητρα και συμφέροντα εξόχως κοσμικά και ιδιοτελή. Τρανό παράδειγμα η ένοχη σιωπή και αδιαφορία τους απέναντι στον βιασμό της φύσης και στο ξεπούλημα της ελληνικής υπαίθρου σε πάσης λογής εργολάβους. Αντίθετα, η διακονία τους είναι πλήρης από έναν ανένδοτο αγώνα για τη διατήρηση των κρατικοδιαίτων κεκτημένων, τη διαχείριση της προγονοπληξίας, του αλυτρωτισμού, της μετάθεσης ευθυνών για την κακοδαιμονία μας σε «σκοτεινά ξένα κέντρα αποφάσεων» και την υπενθύμιση ότι εί-

ναι ιερό καθήκον να κληροδοτήσουμε τα ανεξίτηλα εθνικά μας τραύματα στις νέες γενιές.

Υπάρχουν και εξαιρέσεις στη δυσκαμψία των σχέσεων παράδοσης και νεωτερικότητας. Εξαιρέσεις που μας υπενθυμίζουν ότι δεν μπορείς να είσαι ελληνικός αν ταυτόχρονα δεν είσαι παγκόσμιος. Όπως ο Αρχιεπίσκοπος Αναστάσιος και ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος, οι οποίοι διακονούν την παγκοσμιότητα του Ελληνισμού που δεν νοείται χωρίς την τόλμη για διάλογο με διαφορετικούς ανθρώπους και ετερογενή συστήματα συλλογικών πεποιθήσεων. Πριν λίγες μέρες πραγματοποιήθηκε, εν πλω στον Αμαζόνιο, το έκτο παγκόσμιο συμπόσιο «Θρησκεία, Επιστήμη και Περιβάλλον» σε μεγάλες θάλασσες και ποτάμια του κόσμου που νοσούν (Αιγαίο, Μαύρη Θάλασσα, Δούναβης, Αδριατική, Βαλτική, Αμαζόνιος, ακολουθεί η Κασπία το 2007). Η νηφάλιος μέθη του Οικουμενικού Πατριάρχη διατρανώνει ότι οι φορείς της επιστήμης και της θρησκείας έχουν τη δυνατότητα να συνομιλήσουν με δημιουργικό τρόπο και με αίσθημα ευθύνης. Σε αυτά τα συμπόσια, θρησκευτικοί άρχοντες όλων των δογμάτων συνεργάζονται επί δύο εβδομάδες εν πλω με πολιτικούς ηγέτες, προέδρους διεθνών οργανισμών, ΜΚΟ και κορυφαίους εκπροσώπους της επιστήμης και της βιομηχανίας.

Η κατάρτιση ενός παγκόσμιου σχεδίου δράσης για τη διάσωση του φυσικού περιβάλλοντος, που θα είναι αποδεκτό από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, οφείλει τα μέγιστα στις άοκνες προσπάθειες του Πατριάρχη. Αναχωρώντας από το πλοίο, οι ανυποψίαστοι πολιτικοί και τεχνοκράτες που διαδραματίζουν κυρίαρχο ρόλο στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων προωθούν την υιοθέτηση μέτρων και ρυθμίσεων που συμβάλλουν στην προστασία των φυσικών πόρων. Ο «Πράσινος» Πατριάρχης πρωταγωνιστεί σε μια παγκόσμια εκστρατεία ευαισθητοποίησης που μας υπενθυμίζει ότι ο στόχος της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης δεν είναι αποκλειστικό προνόμιο των επιστημόνων, των πολιτικών και των οικολόγων. Κατάφερε να καταστήσει σαφές σε όλους τους θρησκευτικούς ηγέτες ότι η αμαρτωλή κατασπατάληση των φυσικών πόρων έχει τις ρίζες του στην έλλειψη πνευματικότητας του πολιτισμού μας και στην εγκαθίδρυση μιας τεχνοκρατικής συνείδησης που έθεσε πρώτο στόχο την κατάκτηση και εξημέρωση της φύσης.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ» στις 28 Ιουλίου 2006, σ. 7.

Νόμος και Φύση

Αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη
<https://nomosphysics.org.gr>
